

HOMO NON HOMO
S I V E
MONSTRVM
TYBINGENSE

*OB VIRVLENTISSIONAM QVAM
ſpirauit auram legitimè*

Dissectum & Euisceratum
à

DAVIDE VERBEZIO
CARNO.LVBEANO PHILOS.
ET MEDIC. DOCT. AC REI-
publ. Ulman. Physico
ordinario.

Proverb. cap. 26. v. 5.

*Responde Stulto secundum Stultitiam eius, ne fa-
pere sibi videatur.*

Franch. Cappini
n° 499:

Doctorij Physicu

CAMPODVN
Excudebat Christophorus Kraus,

M. DC. XVIII.

11672 ОМОНОИОНО

MONSIEUR M

GENESE

MONSIEUR M

DAVID VERBESIO

CANTO LA BANDO THILOZ

DAVID VERBESIO

OTTOVANIO

1087851264

11030021515

CANTO DANI

LA CANTO DI GIGLIOTTONE MUSICA

M DC XLI

**SERENISSIMI FER-
DINANDI BOHEMO-
RVM REGIS
ARCHIDVCIS AVSTRIÆ
&c.**

Consiliario & Medico

NOBILI ET CLARISSIMO VIRO DN.

**MATTHIAE SCHRA-
MELIO, AFFINI SVO
CHARISSIMO.**

DAVID VERBEZIVS

Offert ac Dedicat.

NIhil nostro in orbe nunc frequen-
tius est, Affinis Clarissime, nihil
communius, quām nouarum re-
rum cognoscendarum desiderium. Hinc v-
bique locorū, & omni tempore, ab omnis
conditionis ac fortis hominibus dicuntur

A 2 & au-

& audiuntur nova, vera, ficta, permista.
Non itaque in te Tibi non fictum, sed verissi-
mum Novum nunciantem ægrè ferens. De
Africa vulgata est historia, ipsam Monstro-
rum esse feracissimam: idem de Germania
etiam nostra si proh dolor dixerimus, non
omnino à vero aberraverimus. Alit enim,
& quidem cum veneratione quadam, præ-
ter alia ^{rege} ^{læ} a HOMINEM NON HOMINEM,
sub humana figura beluam virulentissimā,
vafram, callidam, insidiosam, versutam, fal-
laciē, &c, ut Platonis verbis utar, δυσθίεγον γῶν:
imò furiam teterimam, serpentibus succin-
ctam; cui oculi flagrant micantque, labia
quatiuntur, dentes comprimuntur & stri-
dent, flatus est igneus, qui ipsam rūpit nisi e-
rumpat, Sanguineum quatiens dextrâ Bel-
lona flagellum. Externa hæc imago cum
tam fæda sit & horrenda, qualem intrâ
Monstro putas esse animum, & quantò illi
terribiliorem intra pectus vultum? Hoc
Monstrum acuto dissectum atque euise-
ratum veritatis cultro, salequè conditum,
Tibi Afīnis Clarissime videndum & perlū-
strandum mitto. Nullum Tibi à maligna e-
ius

lib. contr.
epist. Par.
menian.

ius aura, si quam fortè adhuc spirat, metu-
enda est noxa. Redit namque, ut D. Augu-
stini verbis utar, continuò & ictu reciproco
affligit, intacto eo quem petere volebat.
Spoliatum præterea est visceribus, Lingua
evulsa, Dentes confracti, incurui amputati
vngues & Cauda præfecta. Perlustra itaque
ratione & animo hęc omnia, ac pro Tua sin-
gulari eruditione & peritia, ob quam Regi
etiam es gratus, perpende & iudica. Vale,
Affinis Clarissime, & me ama: affectumque
hunc mutuis literis, quæ vagetur per studia
nostra, fove. Clarissimum tuum Collegam
D. D. Gabelchoverum, Sororem item meā,
Socrum Tuam charissimam, ut & Coniu-
gem ac liberos meo nomine officiosē &
per amanter saluta. Ex Imperiali Vlma. XV.
April. MDCXVIII.

A 3 OMNI-

OMNIBVS VERI AESTIMATORIBVS

*CANDIDIS ET AEQVIS
Salutem.*

VA occasione, quibus verationibus commotus non ita pridem Exercitationū Medicarum librum, publico vere-Literatorum iudicio commiserim, Candidi & æqui Aëstimatores Veritatis, ex præfatione opusculo præfixa vos abundè perceperisse, ac simul cognovisse, me rerum momenta sequutum, pro vtilitate publica veritatisquè patrocinio absque iniuriis pugnasse, non dubito. Etsi verò iam tunc præuidebam non defuturos Zoilos, ignavos quosdam literatorum fucos & calumniatores Argiuos, qui huius scriptionis occasione in personam & dignitatem meam, pro nostrorum temporum atque locorum licentiosa petulantia, ex cæco levis ac libidinosæ malitiei affectu Andabatarum more sint debacchaturi: ab Antagonista tamen meo nil minus quam maledictorum nimbos, quorūdam

dam ἀμύσων literatorum solita quidem, imbellia tam
men missilia; sed solidam potius & verè Philosophi-
cam scripti mei eversionem, ac refutationem expe-
ctavi. Qvis enim ab homine Sene, Pio, Veritatis studi-
osissimo, & qui Philosophiam ac Medicinam permul-
tos annos publicè in Academiis docuit, aliud quidpi-
am, quam quod ingenio perfectum, elaboratum in-
dustria, & solidis rationibus integrè firmatum, spera-
re ausit? Sic & expectationi aliorum, qui publicam
prouocationem, quā mea videre scripta auebat, lege-
runt; & suæ authoritati ac facultati, quam homini
ingeniosissimo, Analytico incomparabili, Physico
subtili, & Medico excellenti, quotidiana exercitatio
& studium continuum, debebat attulisse, satisfecisset
abundè. Verùm eventus opinionem meam fefellit.
Antagonista namque repente & è vestigio, ac præter
cogitationes meas, velut aliquo Circæo poculo ex
Homine in Beluam virulentissimam indignissima
μεταμορφώσει commutatus, nî nisi rabiem, crudelita-
tem, furorem, mendacia, convitia, maledicta & alia
delirantium insanientiumvè tela, pro rationib[us], pro
διπλογίᾳ (quæ per argumenta, non per convitia sui est
defensio) & Philosophica refutatione reposuit: & verè
præcocem præcociis ac caninæ maledicentia & ne-
quitiei περιόρον premisit in quo non humanum, mul-
tò minus verè Philosophicum, sed Monstrosum suum
ingenium propriis ac genuinis coloribus tam affabre
depinxit, vt ne Apelles quidem melius potuerit. Adeò
namque scurriliter, virulenter atque acerbè me im-
puidentissimum illud animal infestatur, vt omnes
Christianæ charitatis, (quam Hypocrita astutè simu-
lat)

lat,) ciuilis verecundiæ, (quam non curat spurcissimū os) Philosophidecoris (rabiosa namque est canicula) limites impudentissimè transilierit. Cōgestis quippe a corrasis virulentissimarum criminacionū plaustris , ea me petulantia ac temeritate in præcoci suo præcursorē traduxit , ac si Sophistarum quotquot vspiam sunt, fuerunt, eruntquè arrogantium , vanorū, ignorantium , essem arrogantissimus , vanissimus , ignorantissimus.

Huic namque Cyclopi sum *Compilator Sophisticus*, infelix & errabundus; *Hypocrita Pietatis expers*; à vero alienissimus; *Sophista iniquus, ineptiens, petulans, omnium execratione dignus, disciplinas & modos sciendi confundens, analyticam ignorans, & θεον Φυλαρτῶν*; *Philosophiam & Medicinam Paralogismis perueriens, eisq; vim inferens & viris bonis ac literatis molestus*; *Monstrum Sophisticum, simulachrum aptissimum ad effigiem Sophistarum exprimendam; negligens iuramentum Magistratui prestitum*; *Aristarchus; Reprehensor iniquissimus, ineruditus, iners; Censor grauis, in eptus; Os habens rabida canis saliuia refertum*; *Thraso; Cumanus Leo, ferox, laruatus; indoctus & loquax Sciolus; Scriptor ineptus; Semiphilosopbus; gregarius Philosopbus & Medicus; Philosopha ster; Pseudomedicus; Empiricus; Rhetorculus; Logodædalus in specu Platonico oberrans; Astrologus rudissimus; Sycophanta; impudens Obtrectator; superbus Erro, ineruditus Disputator, bipedum insolentissimus, Scurra, Asinus ad lyram Philosophicam sedens, &c.* Hæc Encomia sunt egregia, quibus modestissimus, piissimus, optimus & literatissimus Philosophiæ Dictator, & Medicorum Monarcha, ex opulentissima sua gaza, quam totius Encyclopediæ non capit orbis, de promtis , meam existimationem atque

atque famam, modestissimè it exornatum. Sed & Exercitationes meæ huic incomparabili Viro sunt vanissimæ, in doctæ, iniuriis & erroribus refertæ, Vulcano tradenda, quas etiam Deus optimus maximus per alium quendam terribilissimi huius Achillis libellum, debitum meritisq; pænis sit vindicaturus. Nec isthæc sufficiunt, sed in auxilium vocatur rufus Versificator, syllabarum quantitates ignorans, Cerdonis filius, nebulo nequissimus, qui me non solùm Scurram ignominioso nomine appellare, verùm etiam Torquem, ornamentum cùm privatæ, cum mihi cum familia mea communis, & S. Cæsar. Majest. Clementia concessæ Nobilitatis, exporbrare, & priuilegia Cæsarea ludibrio habere, audaci, sed pænitendo conatu ausus est. Hisce & similibus aliis conuitiis ac calumniis, quas in spurcissimo suo ac infami libello in nomē & personam meam spurcissimè effutiuit os impurissimum, & contra omnes humanitatis ac pietatis leges crudeliter evomuit, veluti furioso quodam strepitu, confici Verbezii arma, aut animi qualem cunque vigorem subito, cōcidere posse, putavit, & verè putavit, non enim scivit Pseudodemonstrator. Talia namque eodem loco mihi cum Senecæ Demetrio sunt, quo ventre reddití crepitus. Quid enim mea refert, sursum isti an deorsum sonet? Nunquid detrimenti facit Vir bonus, iniquis iniquorum rumoribus aspersus? Quanta dementia est vere sine infameris ab infamibus? Sicut enim avis moveatur, & Hirundo prætervolat, sic maledictum immentes non ferit. Prover. cap. 26 v. 2. Dum enim maledici convitiatores ferire alios cogitant, semetipsos lethaliter vulnerant: & eo ipso palam omnibus bonis

& intelligentibus notum faciunt, quām inermes atque inertes sint bestiolæ, Sophistices fuso sordidissima cariosi sui Cerebri vlcera obtegentes. Quapropter pistrinensem hunc Convitiatorem, quantum ad ipsum quidem, quā ipsus est, attinet, nulla responſione dignum, sed Pharmacum eius ori apponendū, quod humano morsui præscribunt Medici, aroma nempe quod porcis allubescit, iudicarunt mecum amici non bullatæ, sed solidæ eruditioñis. Non enim respondendum stulto secundum stultitiam suam, ne efficiamur ei similes, præcipit Vir Sapiens *Proverb. capit. 26. vers. 4.* & qui cum homine pravo ac impio contendit, sive amanter sive rigidè cum eo agat, non invenit requieim, eodem ibidem *cap. 29. vers. 9.* admonente. Bona enim verba huiusmodi homines timiditatem interpretantur, & diffidentiam de bonitate causæ: paulò asperiora dicta pro iniurijs & contumeliis accipiunt, & novam subinde occasionem rixandi venantur. Verū Famam atque existimationem meam, quam vanus, futilis, atque mendaci loquus Præcursor in scelerato ac infami suo libello, arrodere pro viribus conatur, cuius maior quām Divitiarum, *Proverb. cap. 22. vers. 1.* & *Iuvenal. Satyr. 1.* imò quām Vitæ ratio habenda, considerans, Stulto & impio secundum stultitiam suam respondendum duxi, *Proverb. cap. 26. vers. 5.* ne me causæ meæ diffidentem non habere quod respondeam *Sirac. cap. 20. v. 1.* vel arena cessisse, aut numeris commotum causam deferuisse, existiment ij, quibus vel meæ causæ bonitas & famæ integritas, aut Antagonistæ connata arrogantia ac maledicendi op-

di ὁρατοὺς & furor non satis est perspectus. Officium etiam, quod veritati, quod bono publico, quod nobis, liberisque debemus, id ipsum summo iure à nobis postulat. Quapropter cùm licitum sit in omni iure, & exprobrare Convitiatoribus caninam istam petulantiam, ac legitimè retorquere, & vindicare legibus: ideò omnium primò in Monstrosum Convitiatorem, & Collusores suos omnia convitia, maledicta & crimina in genere retorqueo, quo iure, qua religione possum ac debeo. Et si fortè affectibus videor esse concitator, non animo iniurandi, qui in provocato, ut Iurisconsulti tradunt, abest, sed iusto animi dolore, quem compescere difficile est, propter facti indignitatem, & malitiei violentiam, id à me, qui non Cato, non Seneca, aut alius ex Stoicorum familia ~~d~~
~~ad~~sum alumna, factum sciant Lectores.

Deinde, in specie etiam ad nonnulla libelli famosi mendacia ac turpitudines, assutosquè errores ut respondeam, negotii ipsius postulare videtur qualitas. Hinc enim Vos Candidi Lectores percipietis, me Veritatem in Exercitationibus meis defendisse strenue, & Antagonistam ita de ponte deiecisse, ut præter convitia & maledicta nil nisi nugas & figmenta proferre potuerit, & sic omnibus manifestum reddiderit, quòd insolentis obstinatissimique Sophistæ personam egerit sedulò.

Prodromus.

Actitabat vndique Convitiator, se responsionem solidam, ac verè Philosophicam Exercitationū mearum, tunc temporis nondum Typis impressarum, & propterea Sophistæ nec visarum nec lectarum, refu-

tationem, intra paucos dies esse editurum: & sic ob summam eruditionis perfectionem victoriam ante triumphum canebat: stultorum atque improborum more hominum, qui ut Salomon in *Proverb. cap. 18. v. 13.* scribit, prius respondent quam audiunt. Sapiens enim tacet, expectans opportunitatem, quam præcox & demens transfilit. *Sirach. c. 20. v. 7.* Verum dum responcionem ac refutationē solidam ab incomparabili Analytico expecto, ecce præcociissimus præcurrerit Prodromus, Vespertilio lucem fugiens, libellus infamis & legibus prohibitus: & prodit inter complexum ac muros Academiæ TYBINGENSIS, Typis Cellianis; & impune in iundinis Francofurtensis distribuitur. Hanc Academiam libellis famosis deleteri, & flagellationem immerentissimorum probosam & infamem Typis suis approbare, ac scelerum huiusmodi, mendaciorum, convitiorum, impudentiæ, nequitia se participem facere, in animum suum non inducunt prudentiores: vt pote qui tale quidpiam de ipsa, ob iustitiæ encomia & gloriam, suspicari vix queunt. Ipsius itaque partium erit, vide re quid de atrocissimo calumniatore, & iniuriosissimi ac famosissimi libelli chalcographo ex officio & legibus statuere debeat.

Compilatores.

PLAGIVM committit mendacissimus Sophista, qui labores meos & γνήσιον meum fætum mihi suffurari & nescio quibus Compilatoribus adscribere non veretur. Nec clam hoc achtat & insidiosè, sed & per suos

suos quosdam nugigerulos emissarios & excursores,
quadruplatores deterrimos, id palam spargit ne quis-
simè.

Mentitur cum suo turpis odalitio turpissima be-
stia: quam cum collusoribus, vt & in auxilium vo-
cato Verificatore spurcissimo, beano impudenti, pro
nequissimis Plagiariis ac infamibus Scurris, donec
criminationem hanc probaverint, reproto & habeo.
Non certè talis aut tantus hic est Sophista, cui armi
aut humeri mei sint impares, & propterea aliorum
fulcro aut auxilio indigeant. Expertus hoc est Sophi-
sta mercenarius, quem olim absurdissimum atque
perniciosissimum dogma de Purgatione ad animi vs-
que deliquium peragenda, afferentem ac temerario
ausu publicè defendantem, ex Methodi Therapeuti-
ces theorematibus ad tales angustias in publica di-
sputatione redigi, vt saluberrimam de Indicationi-
bus doctrinam, qua sola veri & Dogmatici Medici à
tumultuaris atque Empiricis distinguuntur Medicis,
λογομαχίαν, non absque indignatione Collegæ
cuīsdam sui, Viri Clarissimi, indigitarit. Si ipse re-
rum mearum preō esse vellem, adderem testimonia
cūm Præceptorum, tum aliorum Clarissimorum Vi-
rorum, qui quid de studiis ac profectu meo iudicent,
scripto testati, & ad persequendos meos conatus ad-
hortati sunt. Verū hisce in præsentia opus non
habeo. Res ipsa loquitur, & Sophistam
mendacii arguit.

Senatui Populoquē.

MAgnum hoc perditissimæ causæ indicium est, in Philosophicis & Medicis controversiis, deficien-
tibus propriis viribus alienas in subsidium vocare, &
ab aliena professione ac seculari brachio præsidium
& auxilium querere. Rationibus, rationibus inquam
hic agendum fuit, non nimis & inani ex pelvi fulgu-
re. Iniurius certè est Sophista in Magistratum nostrū
Amplissimum, Prudentissimum, quem ita iniquum
ac temerarium esse putat, vt mendaciis ac conuictiis
suis temerè quam primum fidem sit habiturus, & li-
brum meum, quod vnicè petere videtur crudelis So-
phista, aut proscripturus aut Vulcano traditurus.
Longè enim secus animatus est noster Magistratus,
nec absque matura deliberatione & consilio eorum,
quorum hæc professionis propria sunt, præcipitan-
ter aut temerè quidpiam agit: id quod Sapientissi-
mum Magistratum vnicè decet. Ad Populum verò
aut Plebem, magna ex parte opificiis & quæstui de-
ditam, ἀπόστολος ut plurimum & ab omni literatura ali-
enissimos homines, in controversiis huius modi tan-
quam ad sacrum asylum configere, iisdemquæ com-
mittere iudicium, extremæ dementiæ est. Veritas se-
ipsa contenta huiusmodi patrocinia respuit, plebeiis-
quæ plebeiorum iudiciis dominatur: ἀδεστωτος. n.
est, & instar Palmæ cum premitur erigitur, neque
ab Ardelione arrogantissimo vñquam
supprimetur.

Abiecta Pietate omni, posthabita pro-
ximi charitate, neglecto Iu-
ramento.

M E Pietatem omnem abiecisse, & posthabuisse
proximi Charitatem, mentitur Impiissimus Hy-
pocrita Pietas enim ipsa & Amor proximi (quas Vir-
tutes turpi questui deditus molitor non curat) non li-
tigandi studium, ut Convictior persuadere Populo
conatur, me ad scribendum contra perniciosissima &
pestilentissima, nec à Medico pio & proximum dili-
gente approbanda, circa dignoscendam ac curan-
dam Pestem dogmata, impulerunt. Hunc meum la-
borem Viri quidam literatissimi, Principum & Re-
rrumpublicarum quarundam Medici Celeberrimi,
tantum abest ut improbarint, ut potius summoperè
commendarint, & me ad plura scribenda adhortati
sint. Horū ego Virorum laudes pluris aestimo, quam
Convictoris ac sodalicii ipsius maledicitorum plau-
stra; quorum etiam laudes probis Viris sunt suspe-
cta. Pariter mentitur impura bestia, quæ contra
Iuramentum olim Magistratui præstitum me in i-
psius scripta inquisivisse, iniuriosè blaterat. Inqui-
sivi in ipsius scripta fateor, non tamen propterea A-
ristarchus sum, sed id quod meum est feci: siquidem
authoritate Imperatoria & Academica cōtra menda-
cia, fraudes, Sophismata & *κακοδοξίας* improborū ho-
minū teneor hoc facere. Si iudicari noluit sua Sophi-
sta, cur in publicum misit? cur Collegio nostro Medico
Respōdens legenda & iudicanda obtulit? Iussus quin-

etiam

etiam (vt & hoc sciat, si fortassis ignoravit haec tenus) in putidum suum de Pestis curatione Germanicum consilium, cuius pag. 141. Exercitationum mearum mentionum feci, inquisivi, meumque impertiui iudicium. Qui ergo me Periurum proclamat Periurus Tenebrio? Cui Magistratui promisi iuramento, me contra Sophistas, eorumdemque noxia & perversa dogmata, nec dicturum nec scripturum quidpiam esse vñquam? O impurum os, & maledicuum, quod quicquid mendaciorum ac Calumniarum Pater insuffravit, id temerè effutit.

Tum meipsum, tum Schegkium.

Crimen & piaculum magnum commisi, eò quod Antagonistam in multis à vero aberrasse scripsi. Scripsi fateor, & Sophistam non in multis, sed in plurimis aberravisse, demonstravi. Quid tum? αιαμαρητός ne est hic Polyphemus, aut totam ne Sapientiae plenitudinem in suo arrogantissimo Cerebro habita-re sibi persuadet? Phy Bestia! Quicquid scripsi cum rationibus scripsi, ad quas ne hiscere ausus est, audacissimus Thraso. Ad Iacobum Schegkium quod at-tinet, huius quidem talis tantique Viri & de relitera-ria tantoperè meriti, splendorem & claritatem ob-scurare, aut eius luminibus obstruere nec queo nec cupio: ab eius tamen tanquam Dictatoris aut Legis-latoris iussu scituque pendere nolo. Næ magnis, cras-sis & ponderosis compedibus nos compediunt iij, qui ad alieni nos capitis constringunt arbitrium, & huius

nos limites excedere & Veritatem ingenuè profiteri prohibent. Fuerit sanè à natura omne ingenii humani caput in Schegkio ostentatum; sit Schegkius homo de vniuersa sapientia humana præter supraquæ cæteros omnes mortales benè meritus; sit summus Dictator Sapientiæ; sit summus Philosophorum Imperator & Numen; sit Regni Philosophici Aquila; sit Vir omni laude maior, omnique calumnia potior: quibus elogiis I. Cæsar Scaliger Aristotelem ornat: non tamen mihi sit Norma Veritatis, quem Veritatis cursum non vbiique tenuisse cōstat. Homo enim fuit, nec minus errare potuit quam Hippocrates, Socrates, Plato, Aristoteles, Galenus & alii. Hoc optimè cognovit Schegkius, & lib. i. de demonstr. omnibus illos in eruditos, agrestes, stolidos, barbaros, & ἀπαιδεύτας appellat, qui non rationes, sed authoritatem sequuntur certorum hominum: & Socratem commendat in Charmide præcipientem, πάντως ἐτῶν σκέψεον ὅσις ἀνθρώπευ, ἀλλὰ πότερον ἀληθὲς λέγεται, οὐδὲ. Veritatis enim studium, teste Galeno, est omnibus præferendum, non modo Amicis, sed etiam propriæ sententiæ, quam, ut Aristoteles in Ethicis docet, mutare & corrigere debemus, si istud à nobis exigat Veritas. Quos, quantosve errores in Theologia foyerit Schegkius, & Philosophia abutens etiam Zwinglianis ac aliis contra nos arma suppeditarit, res ipsa loquitur. Quod si itaque ne latum quidem vnguem à Schegkii doctrina Sophista recedit, & ipsi nū sapit quod à primæ salivæ quam primis annis imbibit gustu diuersum est: ideo etiam in Theologicis cum suo Schegkio se errare & Philosophiâ in rebus Sacris abuti, vt fateatur necesse est.

Vulcano inflammandæ.

IN labiis hominis impii ignis ardescit, inquit Sapiens *Prov. c. 16. v. 27.* Sed ut Hesiodus scribit ὁ δύτων κακά τένχεις ἀνήρ ἄλλω κακά πεύχων. οὐδὲν βολὴ τῶν βολῶν πικανίσῃ. Cariosi namque Sophistæ Cranij partes putres & clementiorem Medicinam respuunt, & ferro ad vivum dedolari nequeunt: quapropter ex consilio Hippocratis Igne auferendæ sunt, ne per hanc desperatam insaniam, multorum iuniorum qui Sophistam eiusque mores minus habent cognitos periclitetur sanitas. Verum de his satis. Nunc Errores perlustrando aggrediamur, quos impudens Sophista, numero saltem si non revalentes, hinc atque illic ex meis Exercitationibus carpendo, oratione monstroſa, dissoluta ac confusa, mihi affingit. Percurremus autem omnes ἀνροθιγῶς tantum, ac summas partes attingendo: solidiorem siquidem aut magis laboriosam refutationem non merentur; & haec pauca ad insolens elatumquæ Sophistæ, ante Victoriaν επινιον sibi canentis, supercilium deprimendum sufficiunt.

ERROR. I.

Sophista in limine suæ Disputationis, in thesi scilicet prima, non Demonstratus Pestem tanquam accidens proprium de Homine, sed ut ipsissima theses verba sonant, Pestis Naturam & essentiam, ἀεροὺς scilicet ac Definitionem, qua essentiam rei cog-

cognoscimus, indagaturus, præcipua Pestis Symptomata & Φαινόμενα se prius enarraturum, proponit: quorum ductu Pestis essentia cognosci & intelligi possit rectius: & rationem subiungit, quia ex Effectis & naturâ posterioribus, cognitioniqâ nostrâ prius occurrentibus, ea quæ naturâ priora sunt venamur; & Symptomata effectus sunt morborum, & Φαινόμενα in omnium sensus incurrentia. Ad hanc thesin in Exercitatione ego prima responsurus, concessi quidem cum Hippocrate, Aristotele & Galeno, omnem notitiam nostram à sensibus oriri, seu à Φαινόμενοι & rebus sensilibus: & hæc à Medicis appellari Signa ad rerum signatarum nos cognitionem ducentia, scripsi. Negavi tamen, Effectus esse semper notiores suis causis, sed interdum occultiores, & ad horum cognitionem ac notitiam Causas nos sàpèducere, & has propterea interdum esse Signa, non affirmavi solùm, sed probavi etiam cùm rationibus, tum Authoritate Hippocratis, Galeni, Philosophorum & ipsius etiam Sophistæ.

Negavi quinetiam propria πάθη rerum esse Φαινόμενα: non enim Sensibus percipiuntur, sed ξυδεῖται sunt θεωρητα, vtpote Actus quidam primi, qui per Actus suos secundos innotescunt. Ad hæc quid Sophista Academicus? Æstro maledicentiæ percitus non videt quæ vel ante oculos posita sunt. Αγέτης λήγεων lyrat, & extra oleas vagatur. Nam quia pudet ipsum manum dare Veritati, hoc num agit, ut perplexa, confusa & turbida, nec Grammatica, nec Philosophica oratione, in errorem seducat Lectores, & videatur is esse, qui non est.

Ad meas rationes Analyticus Cursus negry respōdet: sed effutitis multis criminacionibus puerilia quædam & confusa nec cohærentia de Demonstratiōne, dē qua non erat sermo blaterat: quibus multò meliora ego in pueritia mea, antequam rusticā hanc ex rigidis alpibus progeniem in rerum esse vniuersitate noveram, didici, & calceis meis attrivi. Is præterea nullas dari in Physicis *διόπτη* Demonstrationes, seu ut ipsius verbis vtar, solam *οπτιστή* Demonstrationem Pesti & aliis rebus naturalibus esse accomodatam: & in concretis Scientiis, qualis est Medicina, prædicatum in esse subiecto non nisi, & solum ac semper per *φανόμενα* & Signa subiectorum accauſarum, cognosci: & in Medicina causas nullo sensu percipi, nec per Causam deprehendi Effectū vñquā (qua ratione magnam Medicinæ Hippocraticæ partem tollit funditus & evertit) sed tantum in secretis Scientiis; nugatur. Varrones, bardos, fungos, stipites, caudices putans eos fore, qui deliria sua sint lecturi, nec dolum & Sophisticam animadversuri. Cognitionem porrò Signati per Signum negat esse progressionem à notioribus nobis ad notiora *φύσει*, hoc est, Naturā. (Naturæ malè vertit Sophista linguæ Græcæ impertissimus: Naturæ enim nihil notum aut ignotum est.) Verùm scribit quidem hæc, & præter hæc alia plura, srd nihil probat: sibi profecto suo in chartaceo regno imperio, & authoritate Academica, cui quicquid lubet licet, simpliciter absq; omni probatione fidem esse habituros eos, ad quos spurcum suum Præcursorum misit, sibi arroganti temeritate

per-

persuadens. Et quia sine ratione scribit, & ad meas rationes Veritate convictus non respondet, ideo eum mihi errores nescio quos scurriliter assuendo, vere-Sophistam egisse, iudicabunt omnes bene-literati.

ERROR II.

Effræni oris & ex legis dementiæ est publicè in literario orbe contra conscientiam mentiri, & a-gresti ferocia errorum arguere Viros bonos, quorum ne vestigia monstrari possunt. Si enim quidpiam solidi adversus meas adferre potuisset rationes Convictior, non dubito quin pro præcoci sua loquentia sati acerbè, si non plumbea, fculnea tamen argumenta proposuisset. Verum hac in parte & à veritate & à verbis desertus, & sic re ac nomine Nudus, simplici & brevi oratione, mendacia ac convitia sua promercoluit. Relinquamus igitur hos modos, λόγους, λογισμούς & theorematā, sine quibus neque babit, neque comedit, neque cacat, neque vomit Speusippus; & ad vltiora progrediamur. Ipse interim Dialecticam seu modos Sciendi, qui non Mentis seu Rationis, sed Voluntatis operationes, novo & monstroso commento perficiant, meditabitur.

ERROR III.

BEnè est. Sicut fera dum laqueos iactat, astringit: & avicula viscum, dum trepidans excutit, plumbis omnibus illinit: ita bachans Sophista captus

præ furore ex erroribus in errores supra capillitium
 vsque immergitur. Scripsi in Exercitatione prima p.
 2. Φαινόμενα quæ Medicis Signa appellantur, non esse
 rerum signatarum propria τύποι. Quid adhoc enun-
 ciatum Sophista? Totam Medicinam, Pathologicam
 præsertim & θεραπευτικήν, vno impetu à me everti,
 conqueritur. Magnum scelus! Qui fit hoc? Audi su-
 tilem sutilitatem. Quia non applicando Theorematum
 vniuersalia ad singularia, sed να.θόλγις ratione ex Pa-
 thognomonicis quibusdam signis deprehendimus
 partem quampliam certo morbo laborare: & accidē-
 tia propria priorum πάθων naturam induunt, si
 componantur. En totam medicinam, Pathologicam
 præsertim & Therapeuticam, vno spiritu restitutam.
 Risum tenete amici. Controversia fuit de Própriis
 πάθεσι, vtrum scilicet hæc sint Φαινόμενα seu Sensilia
 rerum Signa. Negavi hoc ego: Sophista affirmat
 ratione addita, quæ huc quadrat, vt narratio belli
 Mithridatici ad litem de tribus capellis sublatis. Non
 enim probandum fuit, quod Pueri etiam norunt, ex
 Pathognomonicis nempe signis morbos partium a-
 gnosci, quæ ego cum Schegkio *analyt. tr. 1. cap. 12.* pro-
 pria συμβεβηκότα voco: sed hæc eadem Pathognomo-
 nica Signa partium affectarum esse τύποι quarto mo-
 do, quod nos negamus, demonstrandum fuit: & si-
 mul probandum, in applicatione theorematum vni-
 versalium ad singularia, hoc est, in Praxi Morbos eo-
 rumquè πάθεσι ex Pathognomicis Signis minimè co-
 gnosci. Quod quām falsum sit, etiam Tyrones no-
 runt, qui Sophistam execrantur, Medicinam no-
 stram ita distrahentem divellentemque, vt aliter o-

pere-

peretur quām doceat. Reliqua de compositione priorum accidentium, eorundemquē in propriorum $\pi\alpha\thetaων$ naturam μεταμορφώσει, non curamus; si quidem ad præsens negotium non pertinent, sed vepræculæ saltem sunt, sub quibus sese occultat Stellio.

E R R O R. IV. VIII.

L Eves, fuitiles & importuni locutores, quiquè nullo rerum pondere innixi verbis humidis & lapfantibus diffluunt, quicquid in buccam venit temere effutire non erubescunt. Sic terræ filius ad male dicendum natus, cum à rebus sit inops, ne nihil dixisse videatur, me Symptomata morborum uno impetu tollere nequissimè mentitur. Et Schegkio simul suo, quem normam alibi Veritatis esse vult, non parcit. Signa seu $\phi\alpha\nu\omega\epsilon\tau\alpha$ propria esse rerum $\pi\alpha\thetaη$ cum ratione nego: & negavit Schegkius, qui Morbum etiam nullius substantiæ proprium esse $\pi\alpha\theta\circ$ docuit, *in tract. de morb. substantiæ: nec contrarium Sophista unquam probabit.* Delirat quin etiam Sophista, & Letores quibus hæc sua misit, Iudibrio habet, dum ea quæ propria sunt rerum accidentia pro propriis $\pi\alpha\theta\circ$ obtrudit, & omnia $\pi\alpha\theta\gamma\nu\omega\eta\mu\eta\alpha$ morborum signa eorundem etiam $\pi\alpha\thetaη$ propria esse statuit: & nihilominus sui quasi oblitus in præsenti paragraphe Physicæ & Medicinæ omnia propria $\pi\alpha\thetaη$ admittit, & ea in secretis tantum scientiis tractari afferit. O levitatem! Quæ præterea de-

Pro-

Propriis $\pi\acute{a}\theta\sigma$ loco citato scripsi, & Sophista non intellecta suggillare conatur, non mea sed Schegkii sunt: ex quo apparent quanto studio in sui Præceptoris Schegkii, quem vnicum sectatur (nondum enim apparent ipsum Hippocratem, Aristotelem & Galenum benè legisse) monumentis versatus sit. Is enim Schegkius ex Aristotele inter $\tau\acute{h}\delta\sigma\pi\acute{a}\theta\sigma$ seu simpliciter Proprium, quod Galenus $\tau\acute{h}\delta\sigma\pi\acute{a}\chi\omega\epsilon\iota\varsigma\sigma$ appellat, & inter proprium Accidens, quod non est $\pi\acute{a}\chi\omega\epsilon\iota\varsigma\sigma$, id discrimen pluribus in locis ponit, quòd proprium $\pi\acute{a}\theta\sigma$ reciprocè convertatur cum suo subiecto, ei- que omni, soli & semper insit, & cum eodem aboleatur ac pereat: ($\omega\mu\acute{a}\sigma\sigma\sigma\sigma\pi\acute{a}\theta\sigma\pi\acute{a}\chi\omega\epsilon\iota\varsigma\sigma$ appellat etiam Goclenius *in prodr. Spong. err. H. Busch. q. 2. f. 13.*) quod etsi non sit substantia, proximè tamen absit à substantia, $\sigma\nu\acute{a}\sigma\sigma\sigma\sigma$ quodammodo & essentialis potentia, propter differentiam quandam $\varrho\sigma\acute{a}\delta\pi$, existens, realiter non differens à subiecto. Proprium verò accidens sit actus quidam secundus propriæ affectionis, seu $\delta\acute{u}\nu\acute{a}\mu\acute{u}$ illius subiecti consequens, quod soli quidem, non tamen semper nec omni subiecto, sed temporis saltem ac loci causa, inest. Nec Schegkius modò, sed & genuini Schegkiam id discrimen observarunt. Sic enim I. Lohardus *lib. de adept. Veri Apodic. fol. 273.* scribit. Differt proprium $\pi\acute{a}\theta\sigma$ à proprio Accidente. Propriam $\pi\acute{a}\theta\sigma$ describitur $\delta\acute{u}\nu\acute{a}\mu\acute{u}$ insita: proprium autem Accidens describitur $\acute{e}\nu\acute{e}\gamma\acute{e}\iota\alpha$, seu actu illius $\delta\acute{u}\nu\acute{a}\mu\acute{u}$ secundo. Ut $\delta\acute{u}\nu\acute{a}\mu\acute{u}$ $\acute{a}\nu\pi\acute{a}\phi\acute{a}\sigma\sigma\pi\acute{a}$ in Materia est proprium Materiæ $\pi\acute{a}\theta\sigma$. Ipsa $\acute{e}\nu\acute{e}\gamma\acute{e}\iota\alpha$ seu actualis suscepcio $\delta\acute{a}\nu\pi\acute{a}\phi\acute{a}\sigma\sigma\pi\acute{a}$ proprium est illius Accidens, loco & tempore circumscripum, quo noscitur proprium

primum ~~πρῶτον~~ inhærere Materiæ. Et Ioha. Hauberus *Erotem Dialect. lib. 1 cap. 9.* Accidentia propria sunt actus secundi vel ~~έπειγεται~~ simpliciter priorum: quæ Propria dicuntur, quia certum & definitum habent subiectum: Accidentia autem appellantur, quia non simpliciter nec semper, sed tantum causa temporis & loci, & propterea contingenter subiectis insunt: cum aliâs, ut etiam A. Planerus *quaest. Dial. p. 1. c. 12.* docuit, simpliciter Propria à subiectis suis causa facultatis inseparabilia sint. Hanc doctrinam Semiphilosophorum, Rhetorculorum, & Philosophastrorum. Errorem magnum appellat superficiarius Philosophus, quam propria confessione non intelligit, nec quomodo vera esse possit, fingere potest: Accidentia propria cum propriis Affectionibus ubique temere confundens: quæ confusio ipsi procul dubio peculiaris quidam sciendi est modus, seu potius decipiendi imperitiores.

ERROR. V.

QVIA CUM HOMINE perficitæ frontis mihi est negotium, qui quæ nec scripta, nec cogitata. vñquam aut uspiam à me sunt, mihi tamen assuere non erubescit: ideo Lectores, ut ea quæ in prima Exercitazione de Signo Causæ seu Efficaci scripsi, conferant cum præsenti Sophistæ paragrapho, vehementer rogo. Affirmavit Sophista in limine suæ Disputationis, Effectus Physicos notiores nobis esse, quam sunt ipsorum Causæ. Ego contra enunciatum illud non universale, sed particulare esse, & Effectus interdum

occultiores esse Causis, dixi: nec diximodò, sed & probavi. Quid adhæc Sophista? ἔδει τοὺς ἐπόνους. Ef-futitis statim pro more suo convitiis, PRIMVM nonnulla de Medicinæ in Theoreticam & Practicam divisione blatit, scopis dissolutis minus cohærentia. Ut enim iuxta Aristotelem & Galenum Scientiæ quædam sunt θεωρητικαὶ, aliæ πειρητικὴ καὶ ποιητικὴ: sic duplēcē (cur non triplicem pro numero Scientiarum?) Medicinam Sophista constituit; unam Theoricam, quæ in contemplatione νοθέας noti-tiarum versatur, & appellatur Scientia: alteram Practicam, quæ Theorematā illius, Medicinæ per Practicos Syllogismos potest δυνάμει ad singularia accommodare; quæ tunc Scientiæ nomen abiicit, & in Artium numerum recipitur. Hæc etsi ad præ-sens non pertinent negotium, nec iis ad meas rati-ones quidpiam respondetur; sed diverticula saltem sunt & vepres, quibus rudis Disputator sese oc-cultare, & me à scopo abducere conatur: quia ta-men hac ad speciem astatè ficta αἰρεβεία nonnul-lis imponit: ideo paucis verbis hæc etiam attin-gamus. Manifestum primò est, nullam hīc esse con-secutionis rationem; nec Medicinam propterea in Theoreticam & Practicam dividendam, quia Sci-entia solent in Theoricas, Practicas & Poëticas divi-di. Alia Scientiarum, aliæ Medicinæ est ratio. Medicina enim simpliciter θεωρητικὴ Scientia non est, sed θεωρητικὴ ποιητικὴ: non quod θεωρητικὴ non sit, sed, ut Schegkius etiam *comment. in artic. par. Galen. capit. 1.* scribit, quod possit ratione δυνάμεως ad ποίησιν πειρητικὴν huiusmodi Theoria accommo-dari.

dari. Deinde, cùm Medicina Ἰεωρίατρος sua diuidatur ad τοιησιν. & operationem, quæ est in singularibus, tèste Aristotele libr. 1. Metaphysic. capit. 2. accommodare potest, tunc non abiicit Scientiæ nomen, quemadmodum ἀκεβας Magister garrit, nec tunc in Artium numerum recipitur, sed est & manet Πρᾶξις τηγανική. Cùm verò ναθόλες Ἰεωρίατρος artificiose ad singularia applicat, hoc est, actu curat, tunc Artis nomen meretur ex Schegkii l. cap. & Andr. Planeri prolog. in art. par. Galen. capit. 4. sententia.

SECUNDÒ mentitur pro more suo, qui Medicinam ex Artium numero me excludere, ridendo conatu profitetur. Hoc enim nunquam scripsi, nunquam dixi: sed Medicinam & επιτημην ποιησικην & τέχνην esse, suo modo ac certa limitatione admitto. Nectamen propterea Medicinam Theoricam & Practicam, duos diversos habitus genere discrepantes esse, concedo: sed illum eundem habitum Medicinæ, qui in την ναθόλας, notiarum contemplatione versatur, fieri Activum, & ita cognoscere accurare morbos, ut contemplando convenire intelligebat, assero. TERTIÒ temerarium Sycophantā agit, qui me in Cōsultationib. Medicis ita versari, ac illi qui in Platonico specu obrabant, scribit: qui tamen Cōsultationes meas nec audiuit, nec legit vñquam. Alitet de me iudicant Imperatorum, Principum ac Rerumpublicarū quarundam Medici excellentissimi: qui cùm præsentes voce, tum absentes per literas de gravissimorum morborum diagnosis ac curatione mecum egerunt & agunt fæpissimè; & ex putidissima calumnia facile iudicant,

quali spiritu agitatus rabiosum hocce virus in personam meam & famam evomuerit Sophista. Empiricum me vocat Afinus, qui ipse nil nisi garrulus Empiricus est, & omnem causarum cognitionem Medico adimit, ac tantum notitiam *in* eidem concedit: *οι γνωμωναι, ut scribit Aristoteles lib. 1. Metaph. cap. 1. τὸν μὲν οὐσι, διότι ἐξ ουσι.* In consilio quin etiam Germanico, Symptomata Pestis, quando Causæ rationem habent, non Methodo & per Indicationes, quarum doctrinam olim *λογομαχίαν* appellavit, curat: sed cuilibet Symptomati certum remedium in promptu esse vult, quod indiscriminatim cuilibet etiam à Vespillone aut Sandapilario applicari possit.

E R R O R . VI.

VIx me continere possum, quin rideam, cum lego, Astrologos ductu causarum singularium, de futuris aëris constitutionibus itidem singularibus nihil prædicere: propterea quod Astrologi Theorematá vñiversalia applicent singularibus quæ sub sensu cadunt. Quia enim applicant Theorematá vñiversalia particularibus cæli constitutionibus, ideo Syllogismo practico adhibito de futuris aëris constitutionibus, frugum proventu & similibus, prædicere possunt: & qui artificiosius accommodant, etiam certius prædicunt. Et propterea causæ illæ præsentes notiores ipsis sunt, quam effectus futuri: id quod in Exercitatione mea volui.

Error

ERROR. VII.

D fineim Exercitationis prime intempestivam illam & non convenientem terminorum Logorum, proprii scilicet $\pi\acute{a}\gamma\eta$ & proprii Accidentis, in tractatione Medica inculcationem & nugacem repetitionem, Philosophicam non esse, scripsi. Pestis enim non est Hominis proprium accidens, nec ei primò inest, quia Homo : nec Symptoma ei insunt per se, sed temporis causa & secundum accidens; ideoque propria eius $\pi\acute{a}\gamma\eta$ esse nequeunt : quandoquidem neque causæ horum symptomatum, Morbi videlicet, sunt propria subiectorum suorum $\pi\acute{a}\gamma\eta$, Schegkio etiam tract. de morb. substantie attestante. Hanc meam animadversionem ægrè ferens Polypheus, primùm Scientiam Physicam (Aristotelem fortassis volebat dicere) in parvis naturalibus Morbos atque Symptoma propria appellare $\pi\acute{a}\gamma\eta$, temerè fingit. Deinde me plurimi petit maledictis, acordinem Subalternantium ac Subalternatarum Scientiarum me funditus tollere, convitiatur: siquidem ordinem & discrepantiam Subalternantium & subalternatarum disciplinarum, de quibus Interpretes cum Aristotele lib. i. post analyt. agunt, ipso melius novi. Tum me pro mea impudentia & Sycophantia ipsi mandare, ut à terminis seu voculis superioris scientiæ seu subalternantis, Physices scilicet, abstineat. abiesto omni pudore mentitur. Non enim Phisici, sed Logici aut Metaphysici sunt illi termini: (quod etiam pueri norunt:) nec vt ab eorum vsu abstineat, vnquam man-

davi: sed hoc volui, ut iis terminis legitimè vt eretur; nec eos iis rebus, quibus minus convenient, male & Sophisticè tribueret; aut intempestivo horum vsu more omnium Sophistarum, rerum cognitionem tolleret aut negligerer: quemadmodum ij faciunt, qui in operibus artis nunquam versati, ne suum dogma prodere videantur, verbis dolosè agunt, quos antiqui rectè λογισταρες appellarunt, vt Galenus *com. 2. de nat. hum. tex. 16. 5 lib. 8. Meth. Med. c. 6.* scribit. Nihilominus Sophista pro innata sibi superbia & impudentia canina, huiusmodi λογισμαχίας & inanibus terminorū quorundam Logicorum crepitationibus, in quibus nec verba verbis, nec res rebus cohærent, nescio quam omnium Scientiarum perfectionem & controversiarum omnium compositionem, promittit.

E R R O R . I X .

ABsurda atque dissoluta, impropriaquè locutione facit larvatus Dialecticus, vt à seipso vix intelligatur. De Marasmo nullibi mihi in Exercitationibus meis sermo fuit. Et qui omnib. alicuius morbi specib. assignare id possum, quod certæ speciei proprium asserti? Virulenta hæc est saliva rabiosæ caniculæ. Quæ ne deprehendatur, instar anguillarum omnia turbar, & cæno limoquè miscet, ne in pellucida aqua conspicua fiat. Cum etiam in præfatione Exercitationum mearum de iis qui artem nostram mirabilem & magnam diversis modis persequuntur, ei quæ plagas atroces infligunt, ex Galeni commentariis

riis ad nostra tempora accommodatis, conquestus essem: & Monstrum astutum metueret, ne in numero illorum, qui Medicinæ nostræ molesti sunt & no-xii, deprehenderetur: evestigio quærelas hasce inanes nec de re esse, clamitat, & sic Erucarum atq; culicū Medicinam nostram infestantium patrociniū suscepit publicum. Cui fortassis Clarissimi, Serenissimi Bavariae Ducis & Reipubl. Augustanae Medici, D. Raymundi Mindereri Thrænodia Medica, quam multi docti cum desiderio expectant, respondebit.

ERROR. X. XI. XII. XIII.

NON διεξοδικὸν λόγον aut fusa de Peste commen-taria, sed ἐξέτασιν in præfatione mearum Ex-ercitationum Lectori promisi: in qua menda ac nævos, crassaquè σφάλματα Disputatoris, falsas scilicet assertiones, inanes ἀδύολεχίας, & manife-stas contradictiones, quas pleno rictu in absurdissima sua Disputatione eiaculatus est, me discus-surum, & propterea in nonnullis propriam sen-tentiam non ὥστι πάντων cum receptis facientem, non expositurum, scripsi. Hæc temerarius & præ-cocissimus Præcursor, caninum suum περιθρομον & cæcum fætum parturiens, aut non legit, aut lecta observare noluit. Alioqui me Pestis natu-ram & propria accidentia, propriaquè τηγή non explicasse, non ita scurriliter ac subdolè cavilla-tus fuisset. Nee præter rationem & contra digni-tatem suam puritatem ac proprietatem sermonis,

quam

quam etsi non semper assequor, pro viribus tamen
sector, impurissimus ac parabolicus Locutuleius,
fronte perficta mihi exprobrasset, aut ex Rhetorum
officina me vocabula petiisse, mendaci ore effutivis-
set. Ad subiectum Pestis quod attinet, ego in Exerci-
tatione mea quarta, argumentum illud, quo Sophi-
sta Cor Pestis esse πεπτὸν δευτηρὸν probare conabatur,
inverti; & eo ipso non Corsolum, sed alias quoque
partes animati corporis interdum Subiectum Pestis
esse posse, evidenter probari: dixi: ad quæ Sophista
nihil respondit. Secundò considerans Statum illum
Pestilentem, qui multarum fuit gentium communis
& ab Hippocrate lib. 3. Epidem. describitur, & à quibus-
dam idem esse cum Atheniensium Peste apud Thucy-
didem putatur; cum Galeno & aliis qui hunc sequun-
tur celeberrimis Medicis, affirmavi Pestem non esse
certi morbi nomen, aut morbum vnius generis; & ex
Galen rationes non contemnendas subiunxi: ad
quas Sophista tacet, tacebit etiam vterius, nec vn-
quam solidè respondebit. Tandem cùm Pestilen-
tiæ, quæ nostris saculis in Europa grassatur, longè a-
lia facies sit, quā illius cuius Hippocrates & Gale-
nus meminere; & propterea multi Viri Clarissimi
non absque ratione suspicentur, veteribus nostram
Pestem non satis cognitam aut animadversam fuisse;
ideo ad hanc nostratem & vulgatam respiciens Pestē,
eius iuxta receptam opinionem Subiectum esse Cor
affirmavi: & sub hab notione in Exercitatione octa-
va, postquam male consarcinatam Sophistæ Pestis
definitionem evertissem, aliam, si non numeris om-
nibus absolutam, meliorem tamen, & scitius affre-
bre-

brefactam Definitionem, Pestis formam, materiam, efficientem causam & effectus continentem, subiunxi. Non est itaque ut Sophista, qui mea præ rabie atque furore in antro Polyphemi oberrans vix legit, me Pestem nec Physico nec Logico genere definivisse, eandemquè in communium accidentium classem reieciisse, ac Pyrrhonis more omne rerum discrimen sustulisse, & Pestis symptomata communia Paralogismis involvisse, mentiatur; & mendacia erroribus oneret gravissimis; ac Dialecticæ non amplius sæpe decantatam *ἀρχή βασιλεύειν*, sed vulgatam saltem, minusquè accuratam specierum intelligentiam attribuat; & pomæria eiusdem, quæ ad omnes artes ac scientias proferebantur, in angustum & ad scientias tantum contrahat. Quæ ut & alia plura, quia ad nostrum institutum non pertinent, & insidiosæ tantum Strophæ sunt, quibus Sophista scopum primarium in Exercitationibus nobis propositum, declinare studet, prudenter negligimus.

ERROR. XIV.

IN Exercitatione quarta, uti paulo prius dixi, considerans statum verè Pestilentem ab Hippocrate in Epidemij descriptum, cum eodem & Galeno diversos diversarum partiū Morbos tunc viguisse; & propterea Pestem certimorbi genus nō esse, sed quicunque uno in loco multos simul invaserit morbus, & multos peremerit, eundem Pestem esse, verbis Galeni affirmavi. Ad hæc Sophista aliud nūl reponit, quām quòd assutis multis virulentis criminacionibus

E nudè

nudè & simpliciter, nulla addita ratione, neget, Morbos illos diversos, qui in Græca Pestilentia grassabantur, & Peste ab Hippocrate & Galeno appellabantur, fuisse Pestes: sed Pestem vnicum seu vnius generis fuisse morbum, (ita ego confusissimam Sophistæ orationem intelligo) reliquos autem morbos, aut velut accidentia quædam, quæ per se etiam sine certo morbo (fortassis sine Peste volebat dicere) corporibus inesse possint; aut Symptomata; aut Causas morborum fuisse. Hac simplici assertione & calumniis pestiferis, Hippocratis atque Galeni doctrinam satis superque eversam esse, Sophista sibi persuadet: stipites nos esse putans: & quæcunque comminiscitur imperiosè dictitans, & legum instar nobis quæ vult obtrudens: atque si fidem cogamur iis habere, nec fas sit rationes exquirere, an vera sint quæ afferuntur. Verùm pauclo sapimus magis quām existimat magnus Calumniator. Ipse dicit & scribit, quæ vult: nos interim credimus quod volumus: volumus autem id quod cum ratione assertum verum esse intelligimus: & quæ si ne ratione dicuntur, parifacilitate qua dicta sunt recessimus.

E R R O R. XV.

MEntitur pestifer & virulentus Scriptor, qui me nolle, ut Pestis vocabuli homonymia & ambiguitas distinguatur, absque pudore fingit. Qui enim Exercitationem meam secundam legit, contrarium reperiit. Nunquam scripsi, nunquā cogitavi, ea quæ homonyma sunt non esse distinguenda. Qui enim id ego fa-

go faciam, qui ambiguum, confusum, obscurum, dissolutumquè orationis genus in Sophista reprehēdo? Hoc ego volui, & adhuc dum volo, Pestis vocabulum quoad eo Causa pestilens, Morbus ab ea illatus, & Symptomata propria, significātur, propriè & exquisitè loquendo non esse Homonymū, vt Sophista thesi secunda voluit; sed id multis quidem modis dici, ταῦτα εἴ ταντα τούτα φύσιν, & non ὄμωνύμως. Secundò διπλῶν & absurdum esse scripsi, omnia perniciosa, quæ ob perniciem summam Pestes appellantur, ταῦτα εἴ ταντα φύσιν sic dici. Monstravi hoc exemplo Civis seditiosi, mali Consulis, Adulatorum, &c. qui omnes non ταῦτα εἴ ταντα φύσιν, sed μεταφορικῶς Pestilentes vel Pestes nominantur. Adhæc debebat respondisse Cyclops, nec ita scurriliter mentiri.

ERROR. XVI. XVII. XX.IV.

LOgicum & Physicum genus nec ignoro, nec confundo, vt Confusionum Magister & hic & alibi blaterat. Et quamvis ex professo Pestis propria Symptomata non tractavi, quia non δέξονται, vt supra etiam dictum, sed εἰπεῖσθαι spurcissimæ Disputationis promisi, non tamen propterea omnia propria accidentia Pestis ademi, vt impudens blatero calumniatur. Nec accidentia seu Symptomata, quæ Sophista non aliis morbis communia, sed Pestis propria esse, & eandem non ex corporis constitutione, vel humorum cōditione, aut aliarum partiū morborum vè consensu, paribus semper insequi vestigiis, professus

est, tractavi miserè: sed pleraque talia non esse, & nec
perpetuò nec soli Pestis (quomodo cunque Sophista
Logicum & Physicum genus, aut saniosum suum
Cerebrum torqueat) contingere ac propterea ex sen-
tentia Galeni Propria Pestis non esse, scripsi & proba-
vici copiosè: magnam insuper Signorum & Sympto-
matum confusionem, ac contradictiones plurimas
inconstantissimi Sophistæ Lectori ob oculos posui.
Verùm Sophista non ex solida & Philosophica dictio-
rum refutatione, sed ex obtrectandi & mentiendi li-
centia palmarium quærens, hæc omnia sicco præte-
riit pede.

E R R O R . X V I I I . X I X .

Non indigeo, per Dei gratiam, tali informatore,
qui me quid ἀλογοὶ δυνάμεις ab iis quæ sunt μὲν λόγοι
(sic Aristoteles lib. 9. Metaph. c. 2. tex. 3. omnes Potentias
distinguit) differant, doceat. Et naturales facultates
seu, ut Sophista loquitur, actiones ab Anima non de-
pendere in animalibus, nunquam nugatus sum. In
Exercitatione quarta Cordi Nutritionis Principatū,
etiam Galeni testimonio, non esse adscribendum; Vi-
tam ac Vegetationem non temerè confundendam;
Animam Plantis non attribuendam, καὶ μὴ λέγειν ζῶα
ψυχῆς ἐνέργειας, ἀπὸ τον Aristoteli videri; earumdemque
nutritionem non Animæ sed Φύσεως solius esse, τὰ δὲ
ζῶα ὡδην ψυχῆς περίησαν καὶ Φύσεως θοικεῖα, scripsi &
probavi. Etsi enim τὰ ἀνέργεια περὶ τοῦ φερεῖ, ut Gale-
nus loquitur, Φύσεως ἔργα sunt, & ψυχῆς: non tamen
absque anima & spiritu calidoquè vitali perficiuntur
in ani-

in animalibus. Hæc ibi professus sum. Quæ si Sophista destruxisset feliciter, & ad rationes meas, ut Philosophum decet, respondisset, Laurum victoriæ ipsi vltro concessissem. Quia autem nil minus agit, quam vt rationibus & Philosophicè agat, Vrticas promeruit.

ERROR. XX.

IN thesi quarta putidissimæ suæ Disputationis Sophista Cordi Principatum Vitæ & Vegetationis adscribit. Ego in Exercitatione quarta, quâ Vitalia Principatum Cordi concessi, non item quâ Vegetationem. Etsi enim corpus animale nutriri aut vegetari non potest, si Cordis vivifico calore seu influente spiritu vitali destituatur: huic tamen spiritui, etiā Schegkio attestante, operationes partium corporis naturales, non nisi vt instrumento, & concausæ, partium verò formæ ac naturæ primò & principaliter deberi, monstravi: & principes ac veræ efficientes causas, unde iuxta Aristotelem lib. 5. Method. cap. 2. tex. 2. primum mutationis principium, cum instrumentariis ac cōcausis non esse temerè confundendas monui. Sophista vicissim me nescire genera causâ garrit; & eas causas quæ complexu plurimum causarum cuiuscunque conditionis, secundum prius & posterius differentiam commiscere cum eo genere quod in multis est vnum & cui omnis Principatus inest, ei reliquis omnibus naturali obedientia subservientibus, nugatur; & studiò Lectorem à proposito abducit, confusimus blatero. Genera causarum me ignorare

mentitur: & simul quid discrimis sit inter genera seu species, & τρόπος causarum, ipsum latere, turpiter prodit. Nec de subordinatis ὁμοίωσις causis, quæ περὶ τῶν καὶ ιτέρων dicuntur, & ab Aristotele lib.2. *Physic. ca. 3. tex. 3. & lib. 5. Metaph. cap. 2.* describuntur, quarum superiores περιέχονται αὐτα, quia inferiores continent, ibidem vocantur, nobis sermo fuit. Et Sophista duos hīc contradistinctos causarum modos malè fingit, cum posterior sub primo contineatur: causa enim quæ aliarum prima est, & alias superiores non agnoscit causas quemadmodum Principium Græcis verbis Sophista ex Schegkii sui libr. 3. *de Demonstr.* & hic ex Aristotelis lib. 5. *de gener. animat. cap. 7.* definit prioris certe rationem erga inferiores ac magis particulares & posteriores causas ut habeat necesse est. Verū & hīc Præcursorēm auribus iterum tenemus, qui γένες δὲναι, γένες δέχεσθαι λόγος στυνάμενος, solito ac consueto petitionis principii Sophismate ludens, id quod probandum erat, nempe Cor tale Nutritionis seu Vegetationis esse principium & causam causarum, non concausam aut instrumentum, pro verissimo ponit. Sic coniungenda disiungit, disiungenda temerè confundit Sciolus, & inani verborum quorundam in-compositorum strepitū, veluti mendacii luto, torrentem Veritatis obstruere conatur, mendaciorum & errorum advocatus rabiosus.

Error

ERROR. XXI.

POstquā elumbis Disputator in thesi decima quinta
P Mithridaticam confectionem & alia similia
 composita, secundum naturā tantū corpora nostra
 afficere, & perse ac cōsubstantiali facultate, Pestilens
 venenum obtundere, Cor spiritumque vitalem re-
 creare, putrediniq; resistere, affirmavit: in subsequē-
 te statim thesi sui more suo oblitus Theriacam, quā
 Mithridatis antidoto nulla similior, & juxta Avicē-
 nam eādem vtriusq; vires, non secundū naturā tantū
 sed & contra naturam corpora afficere; & non perse,
 sed per accidens; nec alterando & pestilens virus de-
 lendo; sed irritando tantū expultrice, calefaciendo
 & humores malignos per cutim evacuando, Pestē cu-
 rare, scripsit. Ego cōtrā in Exercitatione decima sexta
 Theriacam nō manifestis elementarib. qualitatibus,
 acrimonia sc. irritante, & caliditate ac tenuitate Dia-
 phoretica, sed abdita vi atque naturā sua (quam cum
 Galeno Totam substantiam & φύσιν cum, Averrhoë
 Totam speciem, cum Avicenna Formam, appellavi)
 Pestilens virus non secus ac alia venena oppugnare:
 & hanc φύσιν acquirere per mīstionem ἀνεβη, vt ait
 Galenus *li. de Theria. ad Pisonem c. 5.* quā singulis ingredi-
 entibus ὅλης δι ὅλων permistis, quod ex eis factum est,
 ἐνεργείᾳ aliud quidpiam existit, vt Arist. *li. 1. de ort. & in-*
ter. c. 10. tex. 84. docet. Hæc quia Sophista per rabiem
 non rectè legit, ideo artificiale mīstionem me igno-
 rare; & ea quæ arte miscentur, formā naturali defini-
 re, ac

re, ac nescire substantiæ substantiæ esse causam, scuriliter nugatur. Quid Ars & quid Natura in Theriacæ compositione faciat, in Exercitatione ego luculenter exposui. Artifex enim non miscet, sed τὰ μιγητὰ, καὶ τὰ τρίτων μιγητὰ, hoc est, miscibilia præparat, ut facilius ac promptius misceri possint. Pulverisanda quippe in minimas τεσσάρης αὐτοῦ particulas redigit: quoè enim minoribus particulis iuncta corpora inter se copulataquè fuerint, eò perfectius ac promptius miscentur, ut Aristoteles lib. 1. de ort. & inter cap. 10. tex. 89. scribit. Addit præterea τὰ γένη, quæ inter corpora μάλισται sunt, ut ibidem legitur. Et sic omnia ex arte non miscet, sed componit: quæ postea ipsa Natura, miscibilium actiones & passiones dispensans, perfectè & debito tempore miscet, donec in ἐνώπιον την Φυσικὴν coēant. Quapropter miscibilium in Theriaca compositionem Arti, quæ est ἀρχὴν αἴσθω, mistionem verò soli Naturæ miscibilium, quæ est αἴρχην αὐτῷ, Aristoteles libr. 9. Metaph. c. 8. tex. 13. & libr. 12. Metaph. cap. 3. tex. 13. & propterea non accidens sed substantia ad scripti. Nec mihi repugnat Schegkius, qui in commentariis suis in libros Aristotelis de ortu & interitu, de Mistione Naturali, non de Artificiofa agens, exempli loco Theriacæ misturam proposuit.

E R R O R . XXII.

Pergit & ad finem properat mentiendo mendax Sophista. Me ignorare quid agentia sint ὄμοια, & quid agentia νατ' ἐντελέχειαν pro genio & ingenio suo

suo fingit: nec de horum agentium essentia aut quiditate in Exercitatione sexta mihi sermo ~~intervenient~~ fuit. Sed hoc volui, & ex Aristotele plurimis pruductis locis ad oculum monstravi, Sophistam vocabulum ἐντελέχειας & δυνάμεως temerè & contra Aristotelis mentem, qui primus ἐντελέχειαν novo appellavit nomine, confundere, pro vna eademque re habere, & utriusque ἐνέργειαν opponere: cum Aristoteli è contra ἐνέργειαν & ἐντελέχειαν, ἐνέργειā item & ἐντελέχεια ἀναιδem sint, & pro iisdem ac in eadem re usurpentur.

E R R O R. X X I I .

ET hæc pura puta monstrosum Sophistæ sunt mendacia. Κερσος seu θυσιαστος manifesta Pestem nunquam definivi. Imò in Exercitatione septima & octava, Pestem non aliquam manifestam calidam, frigidam, humidam, sicciam, simplicem, vel compositam, sed ἀρρηπητον intemperiem esse expressè affirmavi. Et in Exercitatione tertia Sophistam propterea reprehendi, quod in alia quadam Disputatione Pestem manifesta & prima intemperie Cordis, calida videlicet ac Febri definiverit. In Exercitatione præterea septima, κερσος seu potius δισκρεπαστις occultas non Compositione ex primis qualitatibus, sed aut mistione aut privatione propriæ κερσος fieri docui: & simul ægrætuli, hunc Ardelionem omnes illos Medicos, qui Occultos morbos aut negarunt, aut non eo modo ut ipse intellexerunt, quorum quidam magni genii & ingenii, eruditio[n]is ac peritiæ,

xistimationis etiam & nominis fuere, inter ignobile Medicorum vulgus referre. Ad hæc respondendum, non palpabilia mendacia Prodromo asluenda fuere.

Tandem quām omnium.

Tandem execratione medignum iudicat execrād^a dus Impostor, quòd Exercitatione octava fol. 90. scripserim, ipsum statuere Sporadicum mōrbum populariter grassari, cùm ipse, vt ait, hæc ipsa à se invicē manifesta limitatione separaverit. Ego nō separasse, sed pueriliter hæc eadem Sophistam confudiſſe, iterum aio. Expressimis namque verbis scribit, quòd Sporadicus existens morbus ortus sui ratione, hoc est, quatenus Sporadicus, (non quia intra certū corpus nascitur, vt delirat Sophista, sed quia à privata causa oritur) Populariter tamen grassetur. Nulla hic est alia limitatio aut determinatio. Sporaoicus non est morbus, nisi qui sparsim privatimquè ex peculiari & privata causa præhendit, & hic ortus sui ratione & quatenus talis est, & exprivata causa oritur, nunquam populariter grassatur, sed est & manet Sporadicus. Pestilentes quidem febres, quæ ab antiquis λοιδέραις άνεσ λοιμώσ appellabantur, in veram pestem interdum degenerant: verūm hæc non sporadicæ; sed Epidemicæ sunt febres à communi causa exortæ. Pestilens præterea venenum à privato victu absque externa communi causa in corporibus non generari, in Exercitatione sexta & nona docui,

Vlma

Vlmæ noti.

Non Vlmæ modò, nec in Svevia tātūm, sed in aliis Netiam, & quidem remotis regionibus, ad quas nominis mei fama (id quod citra iactantiam dictum velim) pervenit, ita notus sum, ut habeam quod ex animo lāter, & imprimis Deo optimo maximo gratias agam maximas, qui studiis atque laboribus meis in terris peregrinis ita liberaliter benedixit, ut ibidem & quidem taliter vixisse me nec pæniteat, nec pænitabit vñquam. Vbi autem & qualiter notus sit Sophista, sive Tubingæ, sive, in pistrino, ego non curo: nec curiosè in officium ipsius aut aliorum (quod Menippum quendam Sympatriotam ipsius argutè fecisse audio) inquiro: intermittere tamen nō possum, quin occasione huius paragraphi Coronidis loco vnicum addam, ex quo integritatem huius hominis videre licet. Qua religione & observantia summi Facultatem gradus atque honores ab ijs, qui hanc à summo habent Principe potestatem, Canditatis sint conferendi, omnes norunt. Sophista tamen, ut hisce neglectis homo ἄμυσος, qui nec Philosophiam nec Medicinā vñquam didicit, & nīl præter Velle ad gradum attulit, Medicinæ Doctor publicè proclamaretur, author fuit: & ut vlcerosæ suæ conscientiæ non nihil apud rudes & imperitos consuleret, Reversales, vti appellat, literas Candidato extorsit: quarum copias, nisi aliis, quos dolo, vti perhibent, circumvenit, parcerem, hic publicè communicarem,

Kaiταῦτα τέτταν. Siquidem pluribus non est dignus infamis Præcursor: & ego hoc Verno tempore negotiis ita destineor, ut vix huic tantulae Exenerationi tempus habuerim, atque id dereum à summis occupationibus. Quamvis & hæc pauca, quæ ἔνυχοι instar ad posteritatem extare cupio, Lectori sufficient ad λέοντα cognoscendum, & ex hisce de cæteris Sophistæ scriptis, quæ meditatur, divinandum. Non enim animus mihi est cum homine maledico imposterum decertare, & Sophisticam ipsius picem attrectando memet inquinare, aut ipsius gratia, bonas horas perdere. Insanabilem namque habet animum, quinequitiam perbibit ac ita visceribus hoc virus immiscuit, vt nisi cum ipsis exire non posit: & etiamsi contuderis hunc in mortario cum pistillo quasi ptisanam, non auferetur tamen ab eo stultitia eius. *Proverb. cap.*

27. u. 22.

F I N I S.

CAPE TAX!

*EX-BEANO, CARMINI-PERDA, MVS
famelice, Scurraviso-lege,*

ERVDITIONIS AC NOBILITATIS VERBE- ZIANÆ R-O-SOR,

&

Lege istæc, ad formam Phaselli Catulliani, in te
meritissimè torta, & tandem

S A P E R E A V D E :

Minimùm, leges Prosodiæ ne migrato.

Evpraxius ille, qui pin sit Verbezium,
Ait fuisse Scurrarum nigerrimus;
Nec bullientis vspiam maſampicis
Nequisse præterire, ſive dentibus
Opus foret, ſeu ſacro lingua vomere.
Et hoc negat Molitoris Svevarum Alpium
Negare pistrinum, atque flumen Neccarum,
Vlmamquæ nobilem, Augustamquæ Rhæticam:
Vbi iſte, iam Lavernio, antea levis
Volabat umbra: dumquæ modò opica tinea
Verbezium nigrat calamo, erigit comam.
Atricamini Daemonum, Ditispalus,
Vobis fuſſe, & eſſe hac quām notiſima

Eupra-

Eupraxius inquit: ultimis ex Tartaris
Hauiſſe lingue ait Virus, quo conſpuit
Verbezii Torquem aureum ter-nobilis,
Et inde chartas imbuiſſe ignobiles,
Nil penſi habentem, Vera ſeu Mendacia
Effunderet fatens anima, vt cung. impio
Lictor parat geruli figulo compedes.
Nec vlla Pudori vota, ſed fororibus
Furiis ſibi eſſe facta: nempe ſi faces
Calumniarum optato adhaerint, dein
Non nolle ſe in furca guttur ſibi claudier.
Sed iſta ſic habeant. Bonà Verbezius
Senet quiete: ſequè dedicat Tibi
Augusta Aquila, atque Aquila Augusti,
atria Patris.

M. Christophorus Franciscus Schoberus, non
Rhætus, ſed, ut ſcias, Carniolanus, Verbe-
zii ex Sorore Nepos, verus ille Gregorius
Faventius, Medicinæ Auditor.

F I N I S.